

КОНСУЛТАЦИЯ ОТНОСНО ПРОЕКТОСТАНОВИЩЕТО НА КСИА ЗА ПРЕДЛОЖЕНОТО ОГРАНИЧЕНИЕ ЗА ОЛОВОТО В СТРЕЛБАТА НА ОТКРИТО И РИБОЛОВА

1. Обща информация

Подробните данни за предложението за ограничаване на употребата на олово в боеприпасите (т.е. проектили, включително боеприпаси и сачми за въздушни пушки) и рибарски принадлежности са представени в съпътстващия документ. Оценката е извършена от ЕСНА по искане на Европейската комисия.¹ Предложеното ограничение се отнася изключително до използването на открито за граждански цели и допълва съществуващото ограничение за използването на оловни боеприпаси във влажни зони (параграфи 11 до 14 от запис 63 от приложение XVII към REACH).

Поглъщането на оловни предмети от птици (включително оловни проектили, риболовни тежести и примамки) води до редица остри и хронични последици, включително смърт. Многобройни проучвания съобщават за случаи на поглъщане от птици на оловни проектили и рибарски принадлежности. Според съпътстващия документ най-малко 135 милиона птици са изложени на риск от първично отравяне поради поглъщане на оловни боеприпаси, 14 милиона птици са изложени на риск от вторично отравяне, произтичащо от храненето с животни, обстрелвани с оловни боеприпаси, а седем милиона птици — от поглъщане на оловни риболовни тежести и примамки. Изразходваните оловни боеприпаси при спортната стрелба могат да замърсят почвата и водата във и около постоянните и временните места за спортна стрелба. Хората също биват пряко изложени на олово, например при хранене с месо на дивеч, отстрелян с оловни боеприпаси.

Вредното въздействие на оловото върху здравето на човека е добре документирано. Диапазонът на съобщените неблагоприятни последици включва последици за развитието на нервната система, сърдечносъдови заболявания, нарушена бъбречна функция (включително хронични бъбречни заболявания), хипертония, увреден фертилитет и неблагоприятни последици при бременност. Въпреки това, най-сериозният проблем за общественото здраве е невротоксичността на оловото при деца на възраст седем и по-малко години. Изчислено е, че през дадена година около един милион деца са уязвими на експозиция на олово в резултат на използването на олово в боеприпаси за стрелба на открито и в рибарски принадлежности.

С ограничението се предлага да се забрани употребата на олово, когато са налични технически и икономически осъществими алтернативи. Това включва продажбата и използването на оловни боеприпаси за лов и спортна стрелба. За други видове употреба, при които алтернативите показват по-ниски резултати, например за куршуми и сачми за въздушни пушки при спортна стрелба на открито, предложението има за цел да ограничи използването до тези места за спортна стрелба, където са въведени мерки за ефективно събиране на използваните оловни боеприпаси, преди това да доведе до рискове.

---

¹ Европейска комисия (2019 г.):

https://www.echa.europa.eu/documents/10162/13641/rest_lead_ammunition_COM_request_en.pdf/f607c957-807a-3b7c-07ae-01151001d939

ИНФОРМАЦИОННА БЕЛЕЖКА ОТНОСНО ПРОЕКТОСТАНОВИЩЕТО НА КСИА ЗА ПРЕДЛОЖЕНОТО ОГРАНИЧЕНИЕ ЗА ОЛОВОТО В СТРЕЛБАТА НА ОТКРИТО И РИБОЛОВА

Ако бъде прието, ограничението може да намали емисиите на олово със 72% в сравнение със ситуация, при която ограничение не е налице. Това ще предотврати отравянето на дивата природа, включително много застрашени видове, и ще намали експозицията на 1,1 милиона деца, както и бременни жени.

Комитетът за социално-икономически анализ (КСИА) на ЕСНА вече е съгласувал своето проекто становище относно предложеното ограничение, което е предмет на 60-дневна консултация със заинтересованите страни.

В допълнение Комитетът за оценка на риска (РАС) на ЕСНА провежда допълнителна тримесечна консултация (съгласно член 77, параграф 3, буква в) от REACH) за заинтересованите страни относно наличните данни за приема на дивечово месо и оловото в дивечовото месо, събрани от Европейския орган за безопасност на храните (ЕОБХ). **Коментарите по тези налични данни не трябва да се представят в консултацията относно проекто становището на КСИА, а в допълнителната консултация на РАС: <https://www.echa.europa.eu/web/guest/consultations/current>**

2. Ключови актуализации на първоначалното предложение за ограничение на ЕСНА

Актуализирането на условията на предложеното ограничение след шестмесечната консултация по доклада по Приложение XV е част от стандартната процедура за съгласуване на ограничения съгласно REACH. Консултацията по доклада по Приложение XV може да осветли нова информация, която да накара ЕСНА или държавата членка, изготвяща предложението (подаваща досието), да го актуализира.

В случая с настоящото предложение за ограничение ЕСНА получи 319 коментара по време на консултацията, която продължи от 24 март 2021 г. до 24 септември 2021 г.

Основните актуализации на предложението са:

По-висока пределна концентрация за куршуми и сачми, съдържащи мед или медни сплави

- *Първоначално предложение:* Пределната концентрация на олово, при която се прилага забраната, е 1% тегловен (w/w).
- *Актуализирано предложение:* Актуализираното предложение разрешава олово в концентрации до 3% w/w в куршуми и сачми, направени основно от мед или медни сплави (напр. месинг). Тази дерогация ще трябва да бъде преразгледана преди влизане в сила, за да се определи дали концентрация под 1% е постижима.
- *Причина за актуализацията:* Предлага се по-висока граница на концентрация за мед и медни сплави, тъй като алтернативите от месинг понастоящем могат да съдържат до 3% олово. Без тази промяна много от наличните алтернативи на оловните боеприпаси не биха могли да бъдат използвани. Допълнителното намаляване на оловото в месинговите куршуми е технически постижимо. За да се гарантира, че индустрията ще продължи да намалява до минимум концентрацията на олово в куршумите, направени от мед или медни сплави, е необходимо преразглеждане на този лимит, преди ограничението да влезе в сила.

ИНФОРМАЦИОННА БЕЛЕЖКА ОТНОСНО ПРОЕКТОСТАНОВИЩЕТО НА КСИА ЗА
ПРЕДЛОЖЕНОТО ОГРАНИЧЕНИЕ ЗА ОЛОВОТО В СТРЕЛБАТА НА ОТКРИТО И
РИБОЛОВА

Допълнителни дерогации за лов с куршуми

- *Първоначално предложение:* Без дерогации за конкретна употреба или видове куршуми за лов.
- *Актуализирано предложение:* Дерогации за употребата на куршуми при лов на тюлени и за куршуми с изцяло метална обвивка, когато се използват за лов. При лова на тюлени потребителят се нуждае от разрешение от държавата членка за лов на тюлени. За употребата на куршуми с изцяло метална обвивка също е необходимо разрешително.
- *Причина за актуализацията:* Рисковете за хората и околната среда са ниски или незначителни при този вид употреба. В момента липсват алтернативи с приемливи технически характеристики.

Използване на куршуми за спортна стрелба (условна дерогация)

- *Първоначално предложение:* Спортната стрелба с оловни куршуми може да продължи на определени места за спортна стрелба, които разполагат със система за ограничаване на куршумите (уловители за куршуми), позволяващи събирането на повече от 90% от оловото. Тези ограничителни мерки трябва да бъдат въведени 18 месеца след влизането им в сила за куршуми с голям калибър и пет години след влизането им в сила за куршуми с малък калибър.
- *Актуализирано предложение:* Спортната стрелба с оловни куршуми от всякакъв калибър може да продължи, ако пет години след влизането в сила на мястото за спортна стрелба са поставени уловителни камери или пясъчници. Освен това местата за спортна стрелба трябва да уведомят съответната държава членка в рамките на 18 месеца от влизането в сила за тяхното местоположение и да гарантират, че на това място не се извършват селскостопански дейности.
- *Причина за актуализацията:* Списъкът с ограничителни мерки беше разширен след шестмесечната консултация, за да включи пясъчниците, за които беше установено, че са също толкова ефективни, колкото и „уловителните камери“ за предотвратяване на изпускането на олово в околната среда. Преходният период беше актуализиран на пет години за всички калибри, за да се даде време за прилагане на необходимите ограничителни мерки. Изискването за уведомяване на държавите членки ще извести националните органи за съответните места и ще помогне за прилагането на закона.

Лов с дребнокалибрени оловни куршуми

- *Първоначално предложение:* Преходен период от пет години.
- *Актуализирано предложение:* Петгодишен преходен период, чиято продължителност трябва да бъде преразгледана, преди забраната да влезе в сила.
- *Причина за актуализацията:* Въпреки че са налични алтернативи на малокалибрени оловни боеприпаси, съществува несигурност дали техническите им характеристики (по отношение на прецизността) са подходящи за лов. Предложеният преходен период ще даде възможност на индустрията допълнително да разработи алтернативи. Въпреки това оценката на техническата осъществимост преди влизането в сила ще гарантира, че

ИНФОРМАЦИОННА БЕЛЕЖКА ОТНОСНО ПРОЕКТОСТАНОВИЩЕТО НА КСИА ЗА ПРЕДЛОЖЕНОТО ОГРАНИЧЕНИЕ ЗА ОЛОВОТО В СТРЕЛБАТА НА ОТКРИТО И РИБОЛОВА

ефектът върху обществото не е непропорционален. Ако техническите характеристики на алтернативите не са достатъчно добри към момента на оценката, преходният период може да бъде удължен.

3. Ключови моменти от проектостанoviщето на КСИА

КСИА прави, наред с другото, следните забележки в своето проектостанoviще. Той също така идентифицира теми, по които ще е необходима повече информация по време на 60-дневната консултация относно проектостанoviщето (вж. и точка 6 по-долу):

- **По-кратък преходен период за използване на оловни боеприпаси за лов:** КСИА счита, че преходният период, предложен за оловните боеприпаси за лов, може да бъде по-кратък, например 18 месеца, вместо пет години. КСИА констатира, че няма достатъчно доказателства, указващи, че за увеличаването на производствените обеми на алтернативните боеприпаси ще са необходими пет години. Освен това ловът с боеприпаси значително допринася за рисковете, произтичащи от оловото. За да направи заключение относно ефекта от по-краткия преходен период, КСИА изисква допълнителна информация по време на консултацията по проектостанoviщето.
- **Етикетиране на боеприпаси и риболовни тежести, съдържащи олово, и информация за потребителите на мястото на продажба:** КСИА е съгласен с RAC, че същият праг на концентрация от 1% тегловен (w/w), използван за ограничаване на употребата и пускането на пазара на оловни боеприпаси, следва да се прилага и за изискванията за етикетиране и информиране. КСИА посочва, че прагът на ограничението за оловни боеприпаси във или около влажни зони също е 1% w/w.
- **Дерогация за оловни боеприпаси в спортната стрелба:** КСИА счита, че ако компетентните органи вземат решение за дерогация за оловните боеприпаси в спортната стрелба, тя следва да бъде ограничена до калибъра, използван в спортната стрелба, според правилата на Fédération Internationale de Tir aux Armes Sportives de Chasse/Международната федерация по спортна стрелба (FITASC/ISSF). Това означава калибър между 1,9 и 2,6 mm. Целта е да се запазят предимствата на забраната за пускане на пазара на оловни боеприпаси във възможно най-голяма степен.

Освен това КСИА счита, че въздействието от ограничаването на някои употреби, напр. оловни тежести и примамки >50 g и оловни топчета, трябва да бъдат допълнително оценени, за да се направи заключение дали дерогацията е социално и икономически оправдана.

4. Консултация по проектостанoviщето на КСИА

Консултацията по проектостанoviщето на КСИА за предложеното ограничение ще започне на 29 юни 2022 г. и ще приключи на 29 август 2022 г.

Заинтересованите страни могат да коментират проектостанoviщето на КСИА, като използват съответния уеб формуляр на уебсайта на ЕСНА.

ИНФОРМАЦИОННА БЕЛЕЖКА ОТНОСНО ПРОЕКТОСТАНОВИЩЕТО НА КСИА ЗА
ПРЕДЛОЖЕНОТО ОГРАНИЧЕНИЕ ЗА ОЛОВОТО В СТРЕЛБАТА НА ОТКРИТО И
РИБОЛОВА

Когато правите коментари, имайте предвид следното:

- Обикновено е необходимо да се предоставят **подкрепящи доказателства** (т.е. под формата на препратки, данни или друга информация) заедно с коментарите. Без подкрепящи доказателства обикновено не е възможно КСИА да оцени достоверността на коментара.
- Когато респондентите **поискат дерогация** от предложеното ограничение, следва да се представят следните подкрепящи доказателства:
  - Подробно описание на употребата на веществото, включително използваните/освободените количества, техническа функция, сектор на употреба, категория на изделието и т.н.;
  - Информация за **алтернативите**, включително и оценка на тяхната наличност, техническа и икономическа осъществимост; ако са налични алтернативи — подробно описание на графика за заместване;
  - **Социално-икономическите ефекти** върху обществото, в случай че дерогация не бъде включена в ограничението. Това включва например²:
    - Ефекти върху индустрията (напр. производители, вносителите, потребители надолу по веригата), включително свързани с алтернативите доставчици;
    - Ефекти върху потребителите (напр. цени или характеристики на продукта);
    - Социални последици (напр. заетост);
    - По-широки последици върху търговията, конкуренцията и икономическото развитие (по-специално за МСП);
    - Ползи за човешкото здраве или околната среда (напр. здравето на работниците).
- Информацията, получена след крайния срок или чрез канали, различни от уеб формуляра, **няма да бъде взета предвид**.
- Ваша отговорност е да премахнете **поверителната информация** от коментарите и приложенията, изпратени с неверителен характер.
- Доколкото е възможно, обосновките, базирани на неверителна информация, се предпочитат пред тези, базирани на поверителна информация. Ако подаването на поверителна информация се счита за ключово за описанието на социално-икономическите ефекти (т.е. в случай че дадена употреба е ограничена), тогава следва да се представи поверителна информация в неверителна форма (т.е. общи описания на употребата, тонаж или диапазон на концентрация или обобщени данни от няколко източници за предотвратяване на обратно изчисление) в допълнение към поверителната информация. Това е, за да се позволи възможно най-прозрачно обсъждане на обосновката за дерогация в становището на КСИА.

Допълнителна информация може да бъде намерена в насоките за консултация, достъпни _____ на _____ адрес:

² Още значими социално-икономически ефекти са описани в Приложение XVI на REACH.

ИНФОРМАЦИОННА БЕЛЕЖКА ОТНОСНО ПРОЕКТОСТАНОВИЩЕТО НА КСИА ЗА
ПРЕДЛОЖЕНОТО ОГРАНИЧЕНИЕ ЗА ОЛОВОТО В СТРЕЛБАТА НА ОТКРИТО И
РИБОЛОВА

https://echa.europa.eu/documents/10162/17233/restriction_consultation_guidance_en.pdf/7c4705d5-ad01-43ed-a611-06f1426a595c

Когато дават отговори по консултацията, заинтересованите страни трябва да гарантират, че се позовават на проектостановището на КСИА и най-новата версия на съпътстващия документ и приложенията към него, които са публикувани на уебсайта на ЕСНА заедно с консултацията.

5. Как да подадете коментар по консултации относно проектостановище на КСИА?

Когато сте готови да изпратите коментари, щракнете върху съответната връзка на уебсайта на ЕСНА. Имайте предвид, че не е възможно да запазите предоставената от Вас информация и да се върнете обратно към нея, така че коментарите Ви трябва предварително да бъдат подготвени под формата на прикачен файл или да бъдат предварително запазени в друг формат.

Уеб формулярът съдържа следните части:

- Введение: съдържа известна обща информация относно ограничението и връзка към настоящата бележка и насоките за консултация.
- Раздел 1: лични данни.
- Раздел 2: организационна информация.
- Раздел 3: неповерителни коментари по проектостановището на КСИА – както общи коментари, така и информация по конкретни въпроси (вижте точка 6 по-долу). Вашите отговори могат да бъдат въведени направо във формуляра или чрез раздел 4 като прикачен файл. Не изпращайте едни и същи коментари и по двата начина. Общите коментари могат да бъдат по всеки аспект от проектостановището на КСИА.
- Раздел 4: тук могат да бъдат добавени прикачени файлове, съдържащи неповерителна информация.
- Раздел 5: тук могат да бъдат добавени прикачени файлове, съдържащи поверителна информация. Поверителната информация ще бъде достъпна само за Секретариата на ЕСНА, комитетите и компетентните органи на държавите членки. Въпреки това, ако ЕСНА получи искане за достъп до документи, може да се обърнем отново към Вас за обосновка защо информацията е поверителна. Можете също така да добавите тази информация в съответната част на уеб формуляра.

След като приключите с подаването, натиснете бутона за изпращане и Вашите коментари ще бъдат изпратени. Ще получите номер за подаването по имейл и трябва да го посочвате при всяка комуникация с ЕСНА по този въпрос. Няма да бъде възможно да извлечете изпратеното от Вас, затова би било добре да направите екранна снимка или да отпечатате копие за бъдещи справки.

6. Специфични искания за информация

В допълнение към общите коментари, посочени по-горе, консултацията включва няколко конкретни въпроса за събиране на информация, която се счита за особено подходяща за оценката на предложението, както следва:

ИНФОРМАЦИОННА БЕЛЕЖКА ОТНОСНО ПРОЕКТОСТАНОВИЩЕТО НА КСИА ЗА
ПРЕДЛОЖЕНОТО ОГРАНИЧЕНИЕ ЗА ОЛОВОТО В СТРЕЛБАТА НА ОТКРИТО И
РИБОЛОВА

Лов

- 1. Преходен период на забраната за използване на оловни боеприпаси при лов:** По отношение на доставката на стоманени боеприпаси КСИА счита за възможно да се отговори на пазарното търсене от страна на ловците по-рано от предложеното от подателя на досието, напр. след 18 месеца от влизането в сила, по-специално ако ограничаването на употребата на оловни боеприпаси във влажни зони ще доведе до увеличаване на текущия производствен капацитет. За последваща оценка на ефекта от по-краткия преходен период за забраната за използване на оловни боеприпаси при лов КСИА изисква информацията относно (i) текущия капацитет за производство на стоманени боеприпаси в ЕС и (ii) времевата рамка, необходима за прехода към производство на стоманени боеприпаси.
- 2. Етикетиране на отделните куршуми и огнестрелни патрони:** За да се улесни прилагането на забраната за използване при лов, е важно да се идентифицират оловните боеприпаси на поле по практичен и рентабилен начин. В консултацията по доклада по Приложение XV беше изказано мнение, че етикетирането на отделните куршуми или огнестрелни патрони с текстови предупреждения не би било технически осъществимо. Вместо това бяха предложени хармонизирани маркировки или цветово кодиране, обозначаващи куршуми или патрони, съдържащи олово, като средство за ефективна подкрепа на дейностите по правоприлагане в тази област. КСИА изисква информацията относно техническата осъществимост и разходите за евентуалните дейности по етикетиране, за да оцени тяхната практичност и пропорционалност.
- 3. Ефект от предложената забрана за употребата на оловни боеприпаси върху използването на исторически оръжия при лов:** В коментарите, получени по време на консултацията по доклада по Приложение XV, бяха посочени културните аспекти на използването на исторически оръжия, като например оръжия с дулно зареждане, при лов. За да стигне до заключение относно достоверността на тези коментари, КСИА изисква допълнителна информацията относно културните аспекти на използването на исторически оръжия при лов, като например научни публикации, оценяващи културните аспекти на лова с исторически оръжия.
- 4. Въздействие на предложеното ограничение върху използването на сачми за въздушни оръжия/пушки:** КСИА изисква допълнителни доказателства относно пригодността (техническа осъществимост, икономическа осъществимост, наличност) на алтернативите, за да оцени потенциалните въздействия на предложеното ограничение върху използването на сачми за въздушни оръжия/пушки.

Спортна стрелба

- 5. Пригодност на стоманените боеприпаси като алтернатива на оловните боеприпаси при стрелба по глинени мишени:** В консултацията по доклада по Приложение XV беше получена противоречива информацията относно пригодността на стоманените боеприпаси за стрелба по глинени мишени. КСИА изисква допълнителна информация, под формата на резултати от изпитвания, полеви доклади, практически опит или други подобни, за това дали има дисциплини за стрелба по глинени мишени, при които използването на

ИНФОРМАЦИОННА БЕЛЕЖКА ОТНОСНО ПРОЕКТОСТАНОВИЩЕТО НА КСИА ЗА ПРЕДЛОЖЕНОТО ОГРАНИЧЕНИЕ ЗА ОЛОВОТО В СТРЕЛБАТА НА ОТКРИТО И РИБОЛОВА

стоманени боеприпаси в момента не е подходящо и защо. КСИА проявява специален интерес към ограниченията за стоманените боеприпаси за постоянно поразяване на мишени на по-големи разстояния.

6. **Промяна между стоманени и оловни боеприпаси за спортна стрелба:** Незадължителната условна дерогация от предложеното ограничение, позволяваща използването на оловни боеприпаси за лицензирани лица на разрешените места, може да наложи постоянна промяна между използването на стоманени и оловни боеприпаси за тези лица (напр. стоманени боеприпаси се използват в местния клуб, ако той не е лицензиран, оловни боеприпаси се използват при тренировки на лицензирано място за състезания). КСИА има интерес от получаването на подходяща информация, включително практически опит, която би му позволила да разбере по-добре колко време (часове, дни, седмици) е необходимо за преминаването от стоманени към оловни боеприпаси и обратното, за да се достигне същото ниво на владение.
7. **Събиране на оловни боеприпаси с повече от 90% ефективност:** Незадължителната условна дерогация на предложеното ограничение, позволяваща използването на оловни боеприпаси за лицензирани лица на разрешени места, ще наложи въвеждането на метод за проследяване на количеството олово, използвано годишно, и за водене на записи, за да се гарантира, че се събират повече от 90% от използваното олово. КСИА има интерес от получаването на подходяща информация относно адекватните методи за проследяване на количеството използвано олово и степента на събиране на оловото, както и относно оценките на свързаните с това разходи.

Риболов

8. **Наличност и ефективност на алтернативите с топчета-тежести с тегло под 0,06 g:** В консултацията по доклада по Приложение XV някои коментатори твърдяха, че ефективността на алтернативите с оловни топчета не е достатъчна, но не предоставиха обосновка. За последваща оценка на това твърдение КСИА изисква допълнителна информация относно наличността и техническите характеристики на алтернативите и обосновка защо тези характеристики биха довели до непропорционално социално-икономическо въздействие.
9. **Етикетиране на риболовни тежести с тегло над 50 g:** Етикетирането на големи тежести, напр. чрез трайно покритие, отпечатване или маркировка върху тежестта за обозначаване на индустриалното производство, може да доведе до подобни ползи като забраната на тези тежести, тъй като може ефективно да предотврати отливането на тежести в домашни условия. За да оцени по-подробно тази опция, КСИА се нуждае от допълнителна информация относно техническата осъществимост и разходите за етикетиране на големи риболовни тежести с тегло над 50 g.

7. Следващи стъпки

След като КСИА приеме своето становище през декември 2022 г., становищата на RAC и КСИА ще бъдат комбинирани и изпратени незабавно на Европейската комисия. Комисията ще вземе решение дали да включи предложеното ограничение в Приложение XVII на Регламента REACH след обсъждане с държавите членки в комитета на REACH.